

Çorum Milletvekili Baha Koldaş ve iki arkadaşının, Köy Kanununa bâzı maddeler eklenmesine ve 46 ncı maddesinin değiştirilmesine ve bu kanunun bâzı maddelerinin kaldırılmasına dair 5672 sayılı Kanunun ek 1 nci maddesinin 1 nci fıkrası ile geçici maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/471)

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

5672 sayılı Kanunun ek 1 nci maddesinin 1 nci fıkrasıyla geçici maddesini değiştiren kanun teklifimiz, ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasına müsaadeleri saygı ile rica olunur.

Çorum Milletvekili
Baha Koldaş

İzmir Milletvekili
Pertev Arat

Amasya Milletvekili
Kemal Eren

GEREKÇE

Köy muhtar ve ihtiyar meclisi üyeleri seçiminde 5545 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanununun alâkalı hükümlerinin kıyas yolu ile uygulanmasını sağlıyan 5672 sayılı Kanunun ek 1 nci maddesi; seçimin Şubat ayının ilk Pazarına rastlıyan günde yapılmasını emretmekte; geçici maddesi de halen seçili bulunan muhtar ve meclisin kanuni sürelerinin 1953 yılı Şubat ayı sonuna kadar devam edeceğini açıklamaktadır.

Bilindiği gibi Şubat ayı memleketimizin mühim bir kısmı için kışın şiddetle hüküm sürdüğü ve yolların en ziyade kapalı bulunduğu bir aydır.

442 sayılı Köy Kanununun vaz'etmiş olduğu basit seçim usullerinin tatbik edildiği senelerde seçim faaliyetleri munhasıran köy bünyesi ve sınırları içinde kaldığından sevk ve idare bakımlarında seçimin bu ayda yapılmasından zikre değer her hangi bir mahzur tevellüt etmemekte idi.

5672 sayılı Kanunla adli teminat, oy vermede gizlilik ve tasnifte alenilik esaslarına bağlanan köy seçimlerinin yapılması ilce merkezlerinde usuliyile teşkil edilen ilce seçim kurullarına tevdi edilmiştir.

Hali hazır şartlara göre köyde seçimi yapacak olan sandık kurulu başkanı ile üyelerinden bir kısmının ilce merkezinden veya başka bir yerden köye gönderilmesi icabetmektedir. Gerek seçim işleriyle vazifelendirilen kimselerin köye gönderilmesi gerekse seçimlerin mevzuat dairesinde yapılmasının idare ve murakabesi maksatlarıyla sorumlu kimselerin gerektiğinde her hangi bir mevsim muhalefetiyle karşılaşmadan köye gidebilmeleri lüzumu her şeyden evvel seçimlerin seyrüsefere en elverişli bir mevsimde yapılmasını zaruri kılmaktadır.

Aynı zamanda seçim tarihinin köylünün en çok toplu olarak köyde bulunduğu bir zamana tesadüf ettirilmesi de başlı başına bir ehemmiyet taşımaktadır.

Yeni kanuna göre 1950 yılında yapılan seçimler Ağustos ayına tesadüf ettirildiğinden mevzu bahis aksaklıkların zuhuruna mahal bırakılmamıştır.

Büyük Millet Meclisi İçişleri Komisyonunda incelenmekte olan yeni Köy Kanunu tasarısı yukarıda serdedilen esasları nazara alarak köy seçimlerinin Kasım ayında yapılmasını derpiş etmiş ise de, tasarının ne zaman kanuniyet kesbedeceğinin şimdiden tahminine imkân mevcut değildir.

Şubat ayının, yaklaşmış bulunmasından arz ve tafsil olunan sebeplerle tezahür eden mahzurları

bertaraf ederek köy seçimlerinin en müsait bir tarihte ve kanunun istihdaf ettiği gayelere uygun bir şekilde sıhhat ve selâmetle yapılmasını teminen ilişik olarak sunulan kanun teklifi hazırlanmıştır.

Teklifin birinci maddesiyle 5672 sayılı Kanunun ek birinci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmekte ve köy seçimlerinin 1952 yılı Şubat ayı yerine Kasım ayının ilk pazarına rastlayan günde yapılması ikinci maddesiyle aynı kanunun geçici maddesi değiştirilerek halen vazifede olan köy muhtarıyla ihtiyar meclisi üyeleri kanuni sürelerinin 1953 yılı Kasım ayı sonuna kadar devam etmesi sağlanmış bulunmaktadır.

İçişleri Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

İçişleri Komisyonu

Esas No. 2/471

Karar No. 12

22 . XII . 1952

Yüksek Başkanlığa

Çorum Milletvekili Baha Koldaş ve iki arkadaşının, Köy Kanununa bazı maddeler eklenmesine ve 46 ncı maddesinin değiştirilmesine ve bu kanunun bazı maddelerinin kaldırılmasına dair 5672 sayılı Kanunun ek birinci maddesinin birinci fıkrasıyla geçici maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi, teklif sahibi ve Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda görüşüldü.

Şubat ayının bütün yurttaki kış mevsiminin en şiddetli bulunduğu bir ay olduğu ve bu mevsim şartları içerisinde seçim işlerinin tanzimi, murakabesi büyük müşkülât arzettiği, geçmiş tatbikatta müşahede edilmiş ve bu itibarla muhtar ve ihtiyar meclisi seçimlerinin hem köylü halkımızın ziraat işlerinin azaldığı, köylerde toplandıkları ve hem de mevsimin en müsait bulunduğu Kasım ayında icrası uygun olacağı tesbit olunmuştur.

Bu seçimlerin Kasım ayında icrası takdirinde halen vazife görmekte olan muhtar ve ihtiyar meclislerinin vazifelerinin 1953 Kasım ayına

kadar devam etmelerine mütedair bulunan geçici fıkra da yerinde görülmüştür.

Yukarıda arzolunan sebeplerle teklifin aynen kabulüne oy birliğiyle karar verildi.

Havalesi gereğince Kamutayın yüksek tasvibine arzolan üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

İçişleri Ko.

Başkanı	Sözcü	Kâtip
Edirne	İzmir	Muğla
R. Nasuhioğlu	P. Arat	Y. Başer
Afyon K.	Amasya	Bursa
A. Veziroğlu	K. Eren	R. Aybar
Çorum	Çorum	Erzurum
Z. Ural	B. Koldaş	M. Zeren
Kırklareli	Kütahya	Kütahya
F. Üstün	Y. Aysal	B. Besin
Niğde	Ordu	Samsun
F. Ecer	N. Fırat	M. Özkefeli
Sivas		Van
E. Damalı		İ. Akın

**ÇORUM MİLLETVEKİLİ BAHA KOLDAŞ VE
İKİ ARKADAŞININ TEKLİFİ**

Köy Kanununa bazı maddeler eklenmesine ve 46 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanunun bazı maddelerinin kaldırılmasına dair 5672 sayılı Kanunun ek 1 nci maddesinin birinci fıkrası ile geçici maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 5672 sayılı Kanunun ek 1 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki gibi değiştirilmiştir :

Köy muhtarının ve ihtiyar meclisi üyelerinin seçimi her iki senede bir Kasım ayının ilk Pazartesi günde yapılır.

MADDE 2. — Aynı kanunun geçici maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Halen vazifeli bulunan köy muhtar ve ihtiyar meclisinin kanuni süresi 1953 yılının Kasım ayı sonuna kadar devam eder.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

